

TERVA – Päijät-Hämeen terveysvalmennus

Erja Oksman
projektipäällikkö

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä
Finnwell -loppuseminaari 29.4.2009

Yhteistyöhankeen osapuolet

- Toteutus ja rahoitus: SITRA, TEKES, Pfizer ja Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymä
- Muut yhteistyökumppanit: MediNeuvo, ProWellness, Itella, Sydänliitto, Diabetesliitto ja Tampereen yliopisto

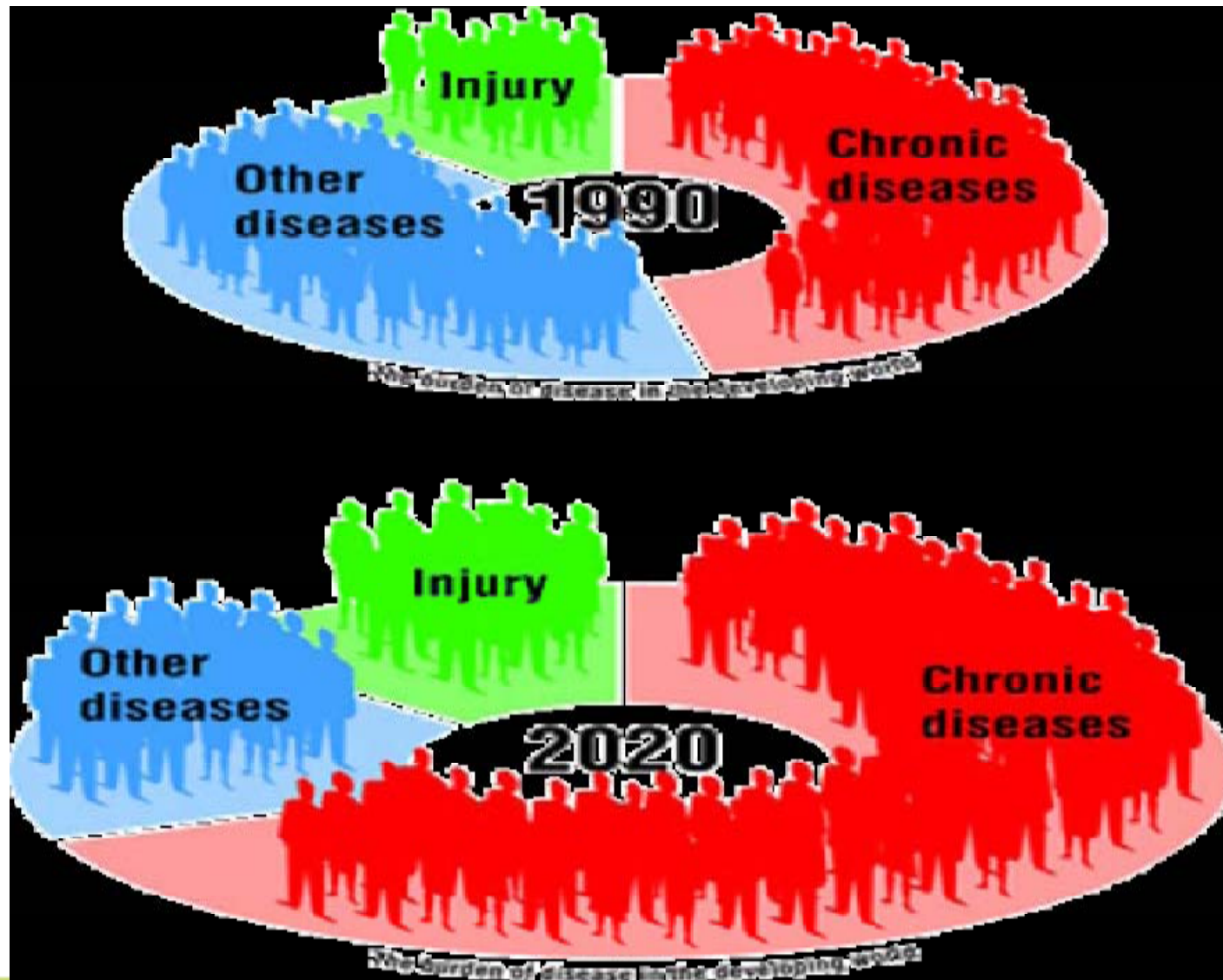
PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALI- JA TERVEYSYHTYMÄ

Asukkaita 211 300 Pinta-ala 6 072 km²

- erikoissairaanhoidon sosiaali- ja perusterveydenhuolto ympäristöterveydenhuolto
- erikoissairaanhoidon sosiaali- ja perusterveydenhuolto
- erikoissairaanhoidon laboratorio-, kuvantamis-, lääkehuolto- ja perusapuvälinepalvelut ympäristöterveydenhuolto
- erikoissairaanhoidon

Kroonisten sairauksien lisääntymisennuste vuoteen 2020

T2D lukumäärä Suomessa

- 1940 6 000
- 1970 80 000
- 1990 150 000
- 2006 300 000 (ennuste v.2000)
- 2006 500 000

Arvio Päijät-Hämeestä (45-74v) naisia 41978, miehiä 39256, suhteutettu DEHKON 2D – hankkeen otantatutkimukseen

	T2D dg	T2D ei dg	IGT (<i>riski T2D:hen</i>)
Naiset	1800	2900	6700
Miehet	2900	3260	5800
Yhteensä	4700	<u>6160</u>	<u>12500</u>

30%:lla retinopatia
20%:lla mikroalbuminuria

Puolelle kehittyy
T2D 10v kuluessa

Lukumäärät ja kustannukset P-H:ssä

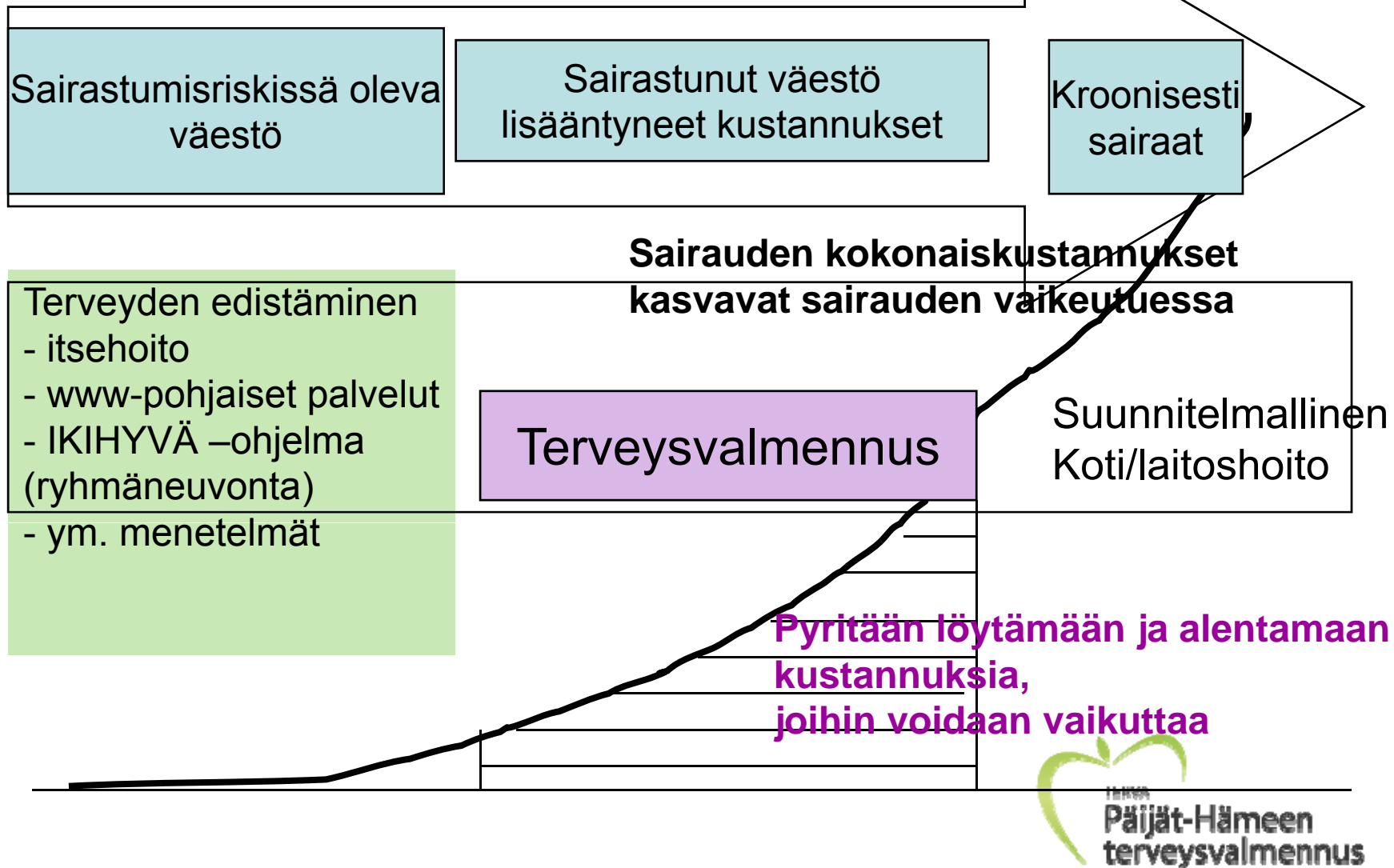
	Päijät-Häme	Lahti	Heinola	Phsotey	Oiva
T2D tietää sairastavansa	4717	2096	519	1166	936
T2D ei tiedä sairastavansa	6152	2762	664	1512	1214
IGT=heikentynyt sokerinsieto	12441	5611	1343	3041	2446
IGT-potilaista kertyvät kustannukset 10v. kuluttua €/v jos ennaltaehkäisy ei onnistu	22 milj.	9,2milj.	2,2 milj.	4,9 milj.	4,0 milj.

Diagnoosihetkellä 30%:lla komplikaatio

Tauti+komplikaatio maksaa 10 000€/v/hlö

11 % terveydenhuollon kustannuksista taudin ja komplikaatioiden hoitoon

Terveysvalmennuksen kohderyhmä

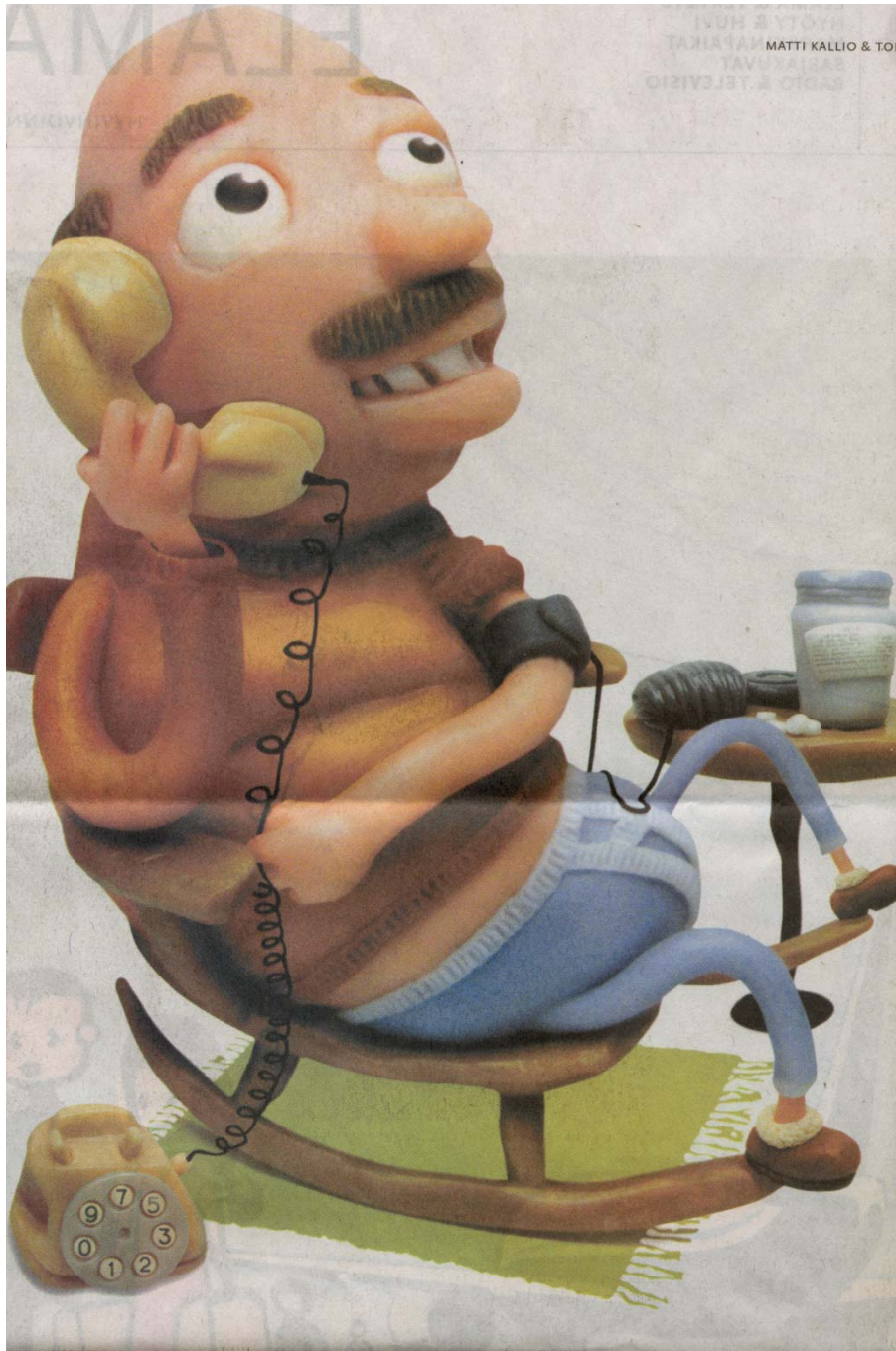

Ennaltaehkäisyyn kehittäminen Päijät-Hämeessä

- Ikihyvä Päijät-Häme tutkimus- ja kehittämishanke 2002-2012: kehitettiin diabetesriskissä olevien elintaparyhmäohjausmalli
- Seutukunnallinen ennaltaehkäisyhanke 2004-2007: Elintaparyhmäohjausmallin jatkokehittäminen ja jalkauttamisen aloittaminen
- VALTIT 2004 – 2007: Valtimotautiriskiin liittyvien Käypä hoito –suositusten jalkauttamistutkimus

Ennaltaehkäisyyn kehittäminen Päijät-Hämeessä

- HYVE 2007-2008 → Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikkö 2009 – 2010 :
 - Elintapaohjausprosessin jalkauttaminen pth:oon (riskihenkilöiden systemaattinen tunnistus, elintapaohjauksen toteutus, seuranta ja arviointi)
→ 270 riskitestiä kolmen kunnan alueella: 44 % ≥ 15 pistettä
 - Elintaparyhmäohjausmallin laajentaminen muihin kohderyhmiin (raskausdiabetes, ”Mahtavat muksut”, työterveyshuolto)
 - Kuntayhteistyö -kaikki toimialat mukaan terveyden edistämistyöhön)
 - Väestöstrategisen toimintamallin kehittäminen

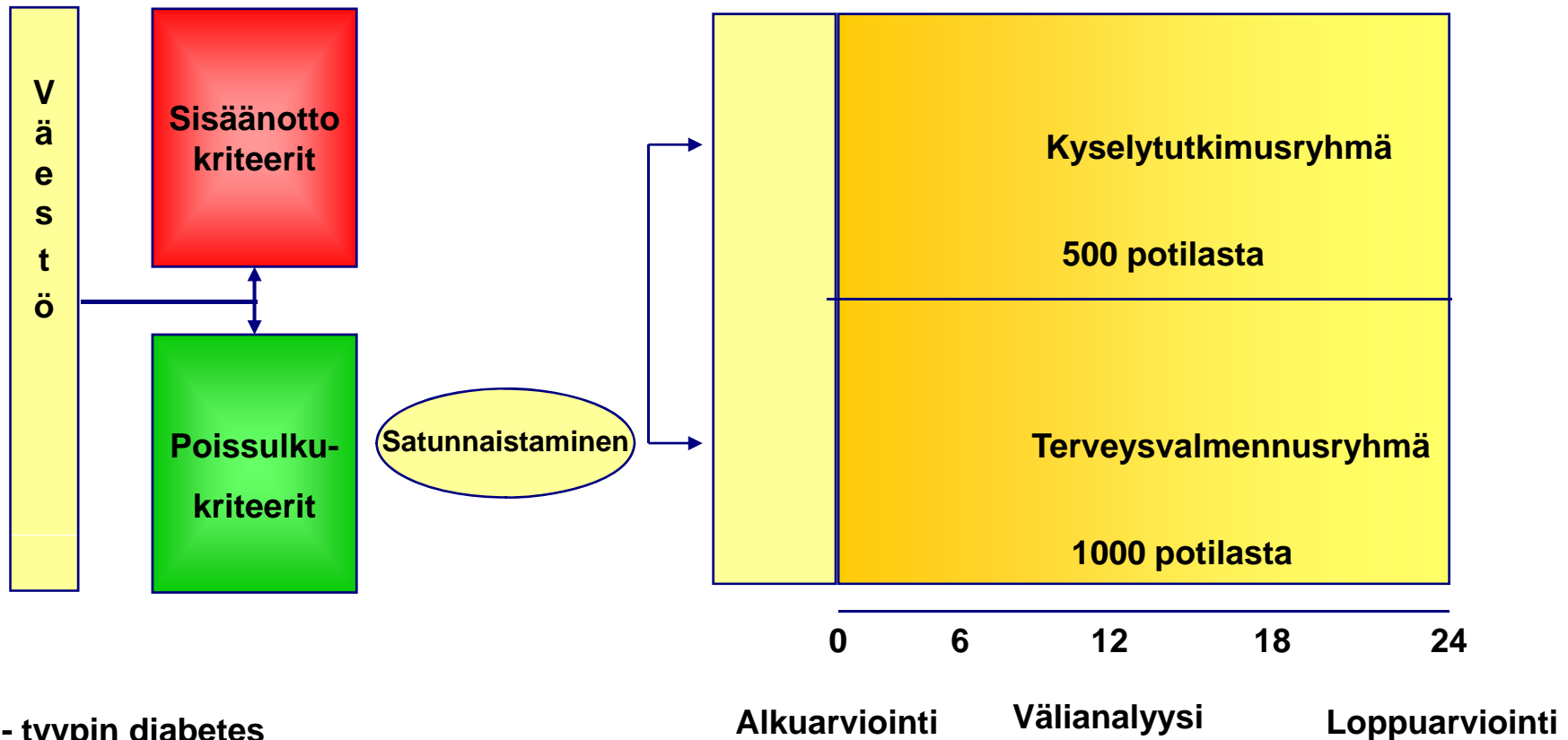

Miten siellä tänään voidaan?

- ▶ Terveysvalmentajat tukevat kotona asuvia pitkäaikaissairaita
- ▶ Valmentajalla on aikaa jutella kaikista potilaan iloista ja suruista

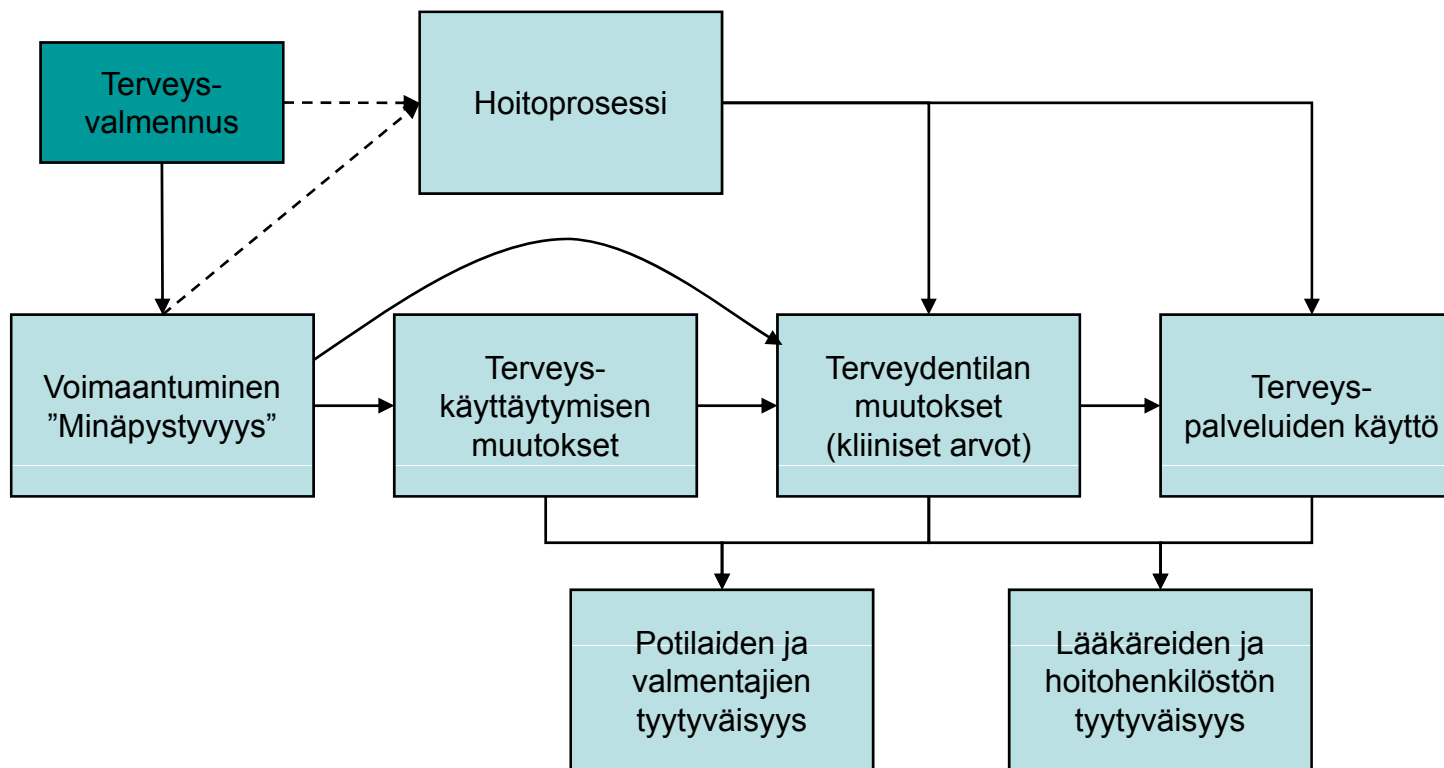
TERVA –terveysvalmennusta tutkiva tutkimushanke;

tehtävänä arvioida ja kehittää itse toimintaa ja tutkia toiminnan terveyshyötyjä, vaikuttavuutta ja kustannuksia

II- tyypin diabetes
Sydämen vajaatoimintapotilaat
Sepelvaltimotaudin sekundaaripreventiopotilaat
-Rekrytointi Phks:n laboratoriotietojärjestelmän kautta

TERVA –tutkimuksen osa-alueet

Lähde: Terva Health Coach Project, Protocol version 4, 15.10.2007

Muutokset elintavoissa ovat rohkaisevia

Osa-alue	Merkittävin muutos
Tupakointi	18 % tupakoijista lopetti, ja 21 % vähensi tupakointia
Liikunta	39% valmennettavista paransi liikuntatottumuksiaan
Ravinto	71% valmennettavista teki terveyttä edistäviä muutoksia ruokavaliossaan
Alkoholi	21% vähensi alkoholinkäyttöä tai lopetti kokonaan

Tuloksia 200 potilaan osalta, jotka ovat olleet vuoden valmennuksessa

Terveysvalmennus prosesseissa

- Päijät-Hämeeseen on mallinnettu 59 alueellista, poikkihallinnollista palvelukokonaisuutta sekä hoito- ja palveluketjua
- Tehdyistä prosesseista jalkautetaan ensimmäisinä:
 - aivoverenkiertohäiriöpotilas
 - muistihäiriöpotilas
- Terveysvalmennus sisällytetty T2D – ja sydäninfarktipotilaan hoitoprosesseihin
 - *Edelleen tarvetta täsmentää terveysvalmentajan tehtäväkuva ja sen suhdetta omalääkärin ja oma/diabetes hoitajan tehtäviin*

Mitä olemme oppineet?

- Terveydenhuollon kehittämisen kulmakivi on sopia rooleista - ammattihenkilöt ja potilas resurssien niuketessa
 - Hoitoprosessin sisältämää toimintaa, sen muutoksia ja muutosten vaikutuksia on pystyttävä mittaamaan
- Uuden toimintamallin kehittäminen vaatii sen jatkuvaa arviointia, jotta saavutetaan tavoitellut tulokset
 - Laatu pystytään seuraamaan ja kehittämään systemaattisesti
- Potilaat pystyvät muuttamaan terveyskäyttämistään myös sairauden myöhäisessä vaiheessa
 - Näkykö muutos kliinisinä ja kustannusmuutoksina?
- Terveysvalmennuksen terveyshyötyä, kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta pystytään mittaamaan

Kiitos!

